

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de hotărâre a Guvernului cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.774 din 13.08.1997 cu privire la taxele pentru servicii cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al proiectului de act normativ este Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală.

b. Categoria actului normativ propus este hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art. 102 din Constituție, art. 10 din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317-XV din 18.07.2003.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul a fost elaborat în vederea aprobării unei noi redacții a listei serviciilor cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale prestate de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală și a cuantumurilor tarifelor pentru aceste servicii.

Astfel, se impune modificarea/completarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 774 din 13 august 1997 cu privire la taxele pentru servicii cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale.

Potrivit autorului, necesitatea elaborării proiectului derivă din adoptarea și intrarea în vigoare a noilor legi speciale din domeniul proprietății intelectuale și a hotărârilor de Guvern privind aplicarea acestora, prin care s-au stabilit noi acțiuni de procedură, care urmează a fi taxate. În acest context, se menționează în nota informativă că toate tarifele stabilite au acoperire legală, reieșind nemijlocit din prevederile legilor speciale în domeniul proprietății intelectuale.

d. Suficiența argumentării. Autorul anexează la proiect o notă informativă vastă care conține argumente concludente în vederea necesității promovării proiectului.

Astfel, în opinia noastră, elaborarea proiectului este întemeiată, având temei legal stabilit expres. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului.

Deși proiectul este unul necesar, totuși, reieșind din scopul expertizei anticorupție, vom atrage atenția în continuare la unele aspecte care urmează a fi analizate de către autorii proiectului. Considerăm oportun să fie reflectată pe deplin în nota informativă aspecte ce țin

de modalitatea calculării cuantumurilor tarifelor în vederea excluderii interpretării faptului că pentru un serviciu prestat se achită un tarif exagerat în raport cu cheltuielile administrative suportate necesare prestării serviciului respectiv. Cu referire la acest aspect și la alte norme din proiect ne vom referi în compartimentele raportului de expertiză anticorupție.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală manifestate prin elaborarea și aprobarea cuantumurilor taxelor percepute pentru serviciile prestate în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale. Promovarea proiectului fără respectarea principiului stabilirii transparente a tarifelor va prejudicia interesul public general prin necunoașterea modalității de calculare a tarifelor. Există riscul ca în lipsa unei metodologii de calcul și percepere a taxelor, aplicarea unor taxe să fie nejustificată.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Punctul 15 din Note – Se prevede că „Elaborarea și furnizarea, la cerere, a informațiilor neacoperite de prezenta Anexă vor fi efectuate în bază de contract”.

Este ambiguu sensul sintagmei „a informațiilor” din considerentul că nu se poate ști cu exactitate ce servicii prestate sunt acoperite prin noțiunea dată. În aceste condiții, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală este în drept de a decide în mod discreționar ce servicii, care nu sunt acoperite de Anexă, pot fi prestate în bază de contract.

Nu negăm dreptul Agenției de a stabili cuantumul anumitor servicii prestate în bază contractuală, însă nu susținem propunerea ca Agenția să decidă, în mod unilateral, care servicii pot fi prestate.

Recomandarea: Denumirea serviciilor urmează să fie în mod obligatoriu inclusă în Anexă la Hotărârea Guvernului nr. 774 din 13.08.1997, iar la rubrica „tarif” urmează să se facă referința „în bază contractuală”. În acest context se impune revizuirea punctului 2 din Hotărârea prin care se acordă dreptul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală de a aproba taxe pentru alte servicii în domeniul proprietății intelectuale.

Mai mult decât atât, propunerea noastră derivă și din prevederile art. 17 alin. (4) al Legii nr. 114 din 03.07.2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală care stipulează că „Nomenclatorul serviciilor pentru care se percep tarifele și cuantumul acestora se stabilesc de Guvern”. Deci, reiese că Nomenclatorul urmează să conțină toate serviciile prestate contra plată de către Agenție.

Punctul 13 din Note –

Se prevede că „în cazuri excepționale sau de forță majoră, prin ordinul Directorului General al AGEPI, achitarea tarifului poate fi eșalonată până la finele anului de bilanț, în baza unei scrisori de garanție”.

După cum reiese din normă, directorul general al AGEPI va fi în drept de a stabili care sunt „cazurile excepționale” și care sunt „cazurile de forță majoră”.

În opinia noastră, considerăm că este necesar de a asigura o egalitate deplină și efectivă în drepturi a tuturor solicitanților de servicii ale AGEPI.

În redacția propusă, există riscul de a lua decizii diferite în cazul unor situații similare, deoarece în mod discreționar, fără a avea anumite criterii prestabilite, se va decide dacă cazul este unul „excepțional” sau „de forță majoră”.

Recomandarea: Recomandăm autorului eliminarea caracterului discreționar al normei prin care se acordă dreptul directorului general al AGEPI de a stabili cazurile care sunt

„discreționare” și „de forță majoră”.

De dreptul de a beneficia de o eșalonare a plății urmează să beneficieze toate persoanele, în baza scrisorilor de garanție sau autorul urmează să stabilească în mod expres cazurile când instituția „eșalonări plății” poate fi aplicată.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

La punctul 11 din Note coroborat cu punctul 2 din Hotărârea de Guvern în redacția actuală –

Se propune ca în cazul în care se solicită prestarea serviciului în regim de urgență (în proiect sunt făcute referințe la categoria serviciului prestat) tariful se majorează cu 100 %.

Considerăm că această majorare, care este una semnificativă, poate fi acceptată doar în cazul justificării modului de calcul al acesteia. Reieșind din analiza compartimentului „Suficiența argumentării” este necesar a asigura difuzarea cât mai largă a informațiilor legate de modul de calcul și stabilire a tarifelor. Această informație trebuie să fie ușor disponibilă și vizibilă. Astfel, recomandăm autorului să elaboreze și să prezinte public (plasarea pe pagina web oficială a instituției, în incinta sediului instituției, la solicitarea persoanei în orice mod) metodologia de calcul a tarifelor urmare a prestării serviciilor în domeniul proprietății intelectuale.

În aceeași ordine de idei, nu este clară norma statuată la punctul 2 din Hotărâre care instituie obligația AGEPI de a aproba Regulamentul privind aplicarea taxelor. Norma prevede că „se autorizează Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală să aprobe taxele pentru alte servicii în domeniul proprietății intelectuale și Regulamentul privind aplicarea taxelor, inclusiv temeiurile pentru scutirea de taxe sau micșorarea cuantumului acestora”.

În opinia noastră, Regulamentul respectiv urmează să conțină norme clare în ceea ce privește transparența calculării cuantumurilor tarifelor aplicate.

Recomandarea: Considerăm judicios necesar ca autorul să completeze nota informativă cu referire la acest aspect, iar organul emitent (Guvernul) să constate dacă este oportun ca acest Regulament să fie adoptat de către Agenție, în mod discreționar, sau să fie inclus ca anexă la Hotărârea de Guvern nr. 774 din 13.08.1997.

În așa mod considerăm că va fi respectat principiul stabilirii transparente a tarifelor percepute. Deși instituirea tarifelor pentru serviciile prestate au acoperire legală, totuși, există riscul ca în unele cazuri stabilirea unui sau altui cuantum al tarifului să nu aibă acoperire justificativă. Aceste riscuri urmează să fie excluse, iar autorul să propună elaborarea și adoptarea unei metodologii de calcul și percepere a tarifelor în domeniul proprietății intelectuale.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme

suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Vadim Curmei
Șef al Secției expertiză anticorupție în sectorul privat
27 Noiembrie 2014

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*